

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 13/2023)

София, 5 април 2023 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 30.03.2023 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури	4
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 30.03.2023 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към края на м. март 2023 г. площите за реколтиране с пшеница и ечемик са респективно с 2,2% и 0,7% над отчетените година по-рано. Същевременно, намаление на тези площи се наблюдава при тритикалето (с 3,4%), ръжта (с 5,8%) и маслодайната рапица (с 28,8%).

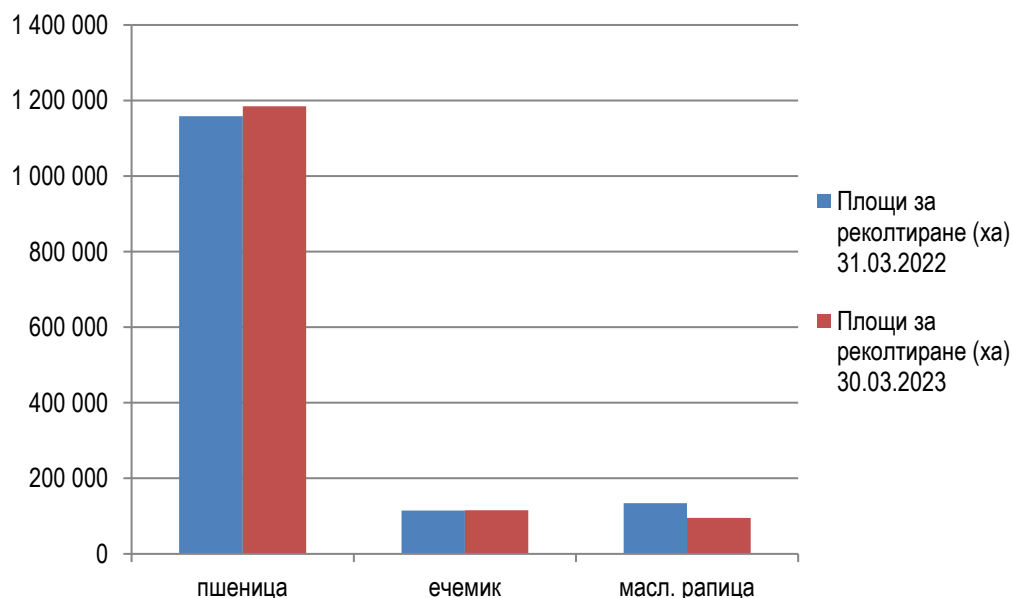
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 30.03.2023 г., ха

	31.03.2022	30.03.2023	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 158 585	1 184 307	2,2%
ечемик	114 798	115 602	0,7%
маслодайна рапица	133 899	95 296	-28,8%
ръж	7 975	7 514	-5,8%
тритикале	13 537	13 079	-3,4%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж.

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 30.03.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

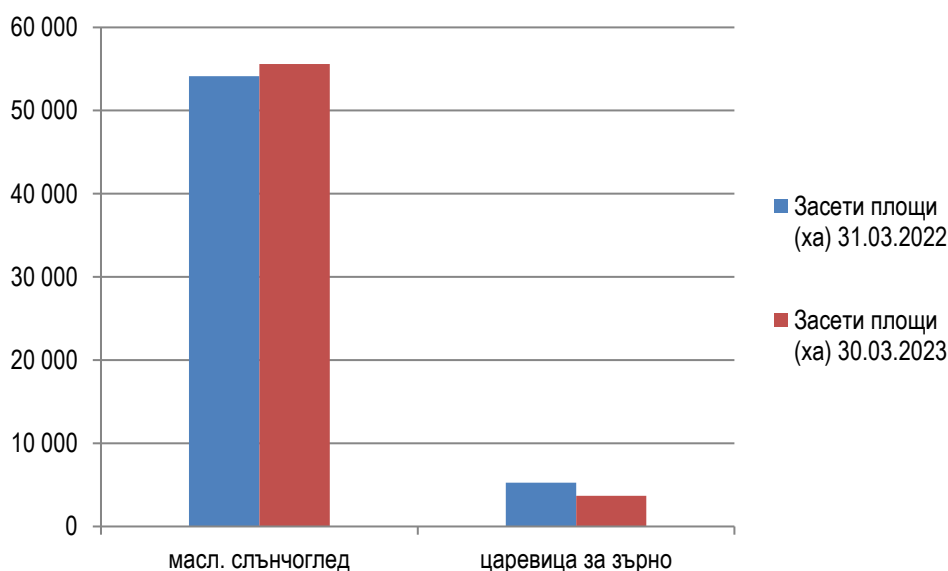
В ход е сеитбата на пролетни култури. Засега площите, засети с маслодаен слънчоглед, са с близо 3% повече на годишна база, а при тези с пролетен ечемик увеличението достига до 80,5%. Към момента единствено при царевичката се отчита изоставане.

Засети площи с основни пролетници към 30.03.2023 г., ха

	31.03.2022	30.03.2023	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	54 119	55 609	2,8%
царевица за зърно	5 250	3 693	-29,7%
пролетен ечемик	236	426	80,5%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 30.03.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци

В начален етап е засаждането на площи със зеленчукови култури, като към 30 март 2023 г. са засадени 605 ха с картофи и 99 ха със зеле, при съответно 284 ха и 4 ха по същото време на 2022 г.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През изминалата седмица през Пристанище Варна¹ не са преминавали товари с пшеница, ечемик и рапица за износ. Общо за периода от началото на настоящия пазарен

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

сезон до 2 април 2023 г., износът на пшеница през порта е с 37,2% по-малко на годишна база, а този на ечемик - с 91,4%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2021 – 02.04.2022	04.07.2022 – 02.04.2023	Изменение на годишна база
пшеница	1 182 635	742 159	-37,2%
ечемик	78 332	6 706	-91,4%
рапица	0	11 014	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега няма данни за експорт на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При липса на преминали товари през последната седмица, общо изнесеното количество царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на пазарната 2022/23 година до 2 април 2023 г. е с 63,7% под миналогодишното. Износът на слънчоглед през порта остава в застой, като от началото на текущия пазарен сезон са експортирани 14,5 хил. тона.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.09.2021 – 02.04.2022	05.09.2022 – 02.04.2023	Изменение на годишна база
царевица	585 462	212 355	-63,7%
слънчоглед	0	14 494	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен експорт на царевица и слънчоглед – реколта `2022, от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2022 г. за есенните и м. септември 2022 г. за пролетните култури) до 2 април 2023 г. не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през двете наблюдавани пристанища във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 11/2023, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за януари 2023 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 11/2023, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Като цяло, през последната седмица на м. март се наблюдава понижение на средните изкупни цени на основните зърнени и маслодайни култури – от 0,4% при царевичката до 2,4% при хлебната пшеница. Изключение прави изкупната цена на ечемика, която остава непроменена на седмична база.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 29.03.2023 г., лв./тон без ДДС

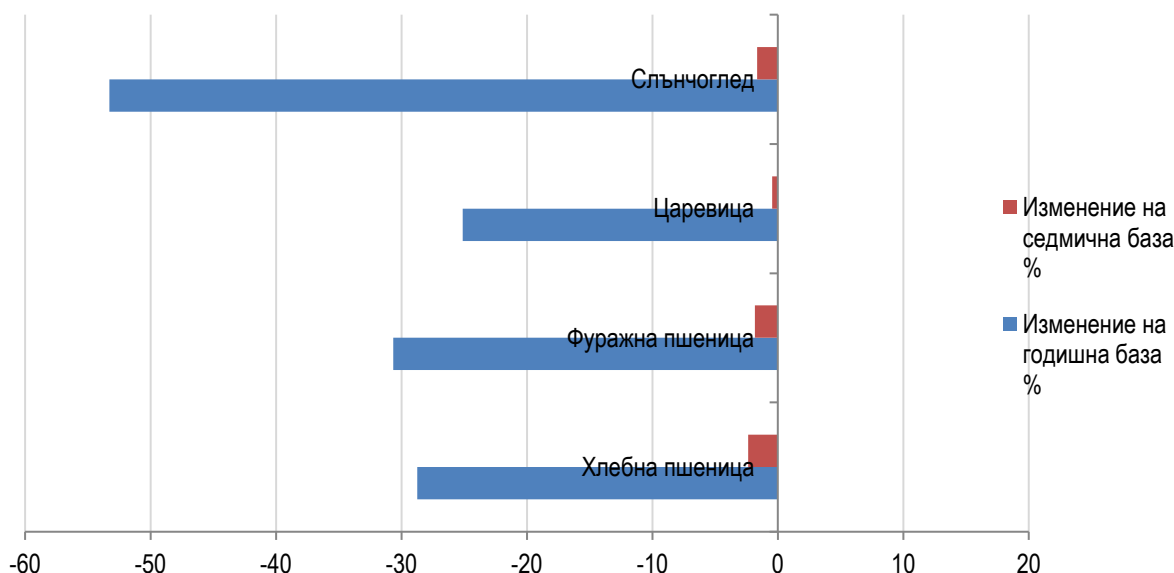
	30.03.2022	22.03.2023	29.03.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	640	467	456	-28,8	-2,4
Фуражна пшеница	623	440	432	-30,7	-1,8
Ечемик	*	565	565	-	0,0
Царевица	597	449	447	-25,1	-0,4
Слънчоглед	1 792	851	837	-53,3	-1,6
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗм.

* Няма данни

Намалението на изкупните цени на пшеницата, царевичката и слънчогледа спрямо година по-рано се движи в границите на 25,1% при царевичката до 53,3% при слънчогледа.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 29.03.2023 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

При търговията на едро с основните плодове и зеленчуци се отчитат разнопосочни седмични ценови изменения. Средната цена на едро за страната на ябълки е с 2,8% пониска на седмична база. Поевтиняване с между 3,9% и 14,8% е налице и при българските оранжерийни и вносните домати и краставици. Увеличение на цените на едро се регистрира при вноския червен пипер (с 0,4%), зелето (с 6,7%) и картофите (с 8,1%).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 31.03.2023 г., лв./кг

	01.04.2022	24.03.2023	31.03.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,93	1,24	1,34	44,1	8,1
домати (оранжерийни)	3,78	3,64	3,10	-18,0	-14,8
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,00	3,30	3,17	5,7	-3,9
краставици (оранжерийни)	3,89	4,40	3,86	-0,8	-12,3
краставици (внос)	3,26	3,61	3,08	-5,5	-14,7
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	3,55	4,48	4,50	26,8	0,4
зеле	1,31	0,90	0,96	-26,7	6,7
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-

	01.04.2022	24.03.2023	31.03.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,23	1,44	1,40	13,8	-2,8
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗм.

* Няма данни

Към 31 март 2023 г. средните цени на едро на оранжерийните домати и зелето са съответно с 18% и 26,7% под нивата отпреди една година. По-умерено е годишното понижение на цените на краставиците - с 0,8% за оранжерийните и с 5,5% - за вносните. Същевременно, вносните домати, ябълките, червения пипер и картофите са поскъпнали с от 5,7% до 44,1%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 31.03.2023 г.

